

به نام خدا

۱۳
حدیث و
شعر و
قصه

نادانی دشمن ماست

پنج حدیث از امام حسن عسکری علیه السلام

عمو رجب

عمو رجب را همه دوست دارند و به او احترام می‌گذارند.

به پدرم گفتم: عمو رجب چه پیرمرد جالبی است! همه دوستش دارند.
پدرم گفت: وقتی من بچه بودم او جوان بود. یک جوان بسیار با ایمان.

به پیرمردها و پیرزنها کمک می‌کرد.

به پدر و مادرش خیلی احترام می‌گذاشت.

مادر بیمارش را کول می‌کرد و به دکتر می‌برد.

تا حالا هیچ وقت حرف زشت نزده است. همیشه خوش روست.

از جوانی تا آن همیشه به مسجد می‌رود و نمازهایش را اول وقت می‌خواند.

به همه سلام می‌دهد حتی به بچه‌ها.

پدرم گفت: تا به حال به تو سلام نداده است؟

گفتم: چرا! بیش از صد بارا

پدرم گفت: این همه کار خوب انجام داده است
نتیجه‌اش همین است! همه او را دوست دارند.

با این و آن خوب بودم
نتیجه‌اش را دیدم!
دانه‌ی «خوبی» کاشتم
گل‌های «خوبی» چیدم

امام حسن عسکری علیه السلام:

مَنْ يَزَّعُ خَيْرًا يَحْصُدُ غَبَطَةً

هر کس خوبی بکارد، خوبی برداشت می‌کند.

موسوعه امام حسن عسکری علیه السلام، ص ۲۹۶

۲

آقا بهروز

آقا بهروز غمگین و ناراحت روی چهار پایه‌ای

که کنار در مغازه‌اش گذاشته، نشسته است.

هرچه چشم می‌چرخاند و دور و برا نگاه می‌کند خبری از مشتری

نیست که نیست!

تقصیر خودش است. توی شیرهایش آب می‌ریزد تا بیشتر شوند.

مواد غذایی تاریخ مصرف گذشته را کنار نمی‌گذارد. همه را به مشتری‌ها
می‌فروشد!

بهداشت مغازه‌اش را رعایت نمی‌کند. تازه گرانفروش هم هست!

همین چیزها باعث شده که روز به روز مشتری‌هایش کمتر و کمتر شود!

حالا هرچقدر التماس می‌کند که بیایید از من جنس بخرید کسی گوش نمی‌کند!

کلی شیرو ماست و پنیر دارد. اما کو مشتری؟

او دیگه حسابی از کارهای بدی که کرده پشیمان است!

بدی نکن به هیچ کس
تا این که بد نیینی!
دانه‌ی خاربکاری
بوته‌ی خارمی چینی!

امام حسن عسکری علیه السلام :

مَنْ يَزِدْ رُغْبَةً شَرّاً يَحْصُدْ نَدَاءَةً

هرکس بدی بکارد، پشیمانی برداشت می‌کند.

موسوعه امام حسن عسکری علیه السلام، ص ۲۹۶

۳۲

به اندازه

یک هفته تا زمان مسابقه وقت داشتیم.
مهدی گفت: از امروز شروع کیم به تمرین. هر روز یک دور، دور پارک بدویم.
ساعت پنج عصریه پارک رفتیم و شروع کردیم به دویدن. نیم دور که زدیم
ایستادم و روی نیمکت ولو شدم!
مهدی لبخند زد: کم آورده؟! حداقل یک دور بزنیم!
گفتم: بی خیال! همین نیم دور هم زیادمان هست!
روز بعد یک دور دویدیم. مهدی ایستاد و گفت: کافیه!
گفتم: کم آورده؟! من می خواهم پنج دور بزنم! نزدیک غروب خسته و بی حال
به خانه برگشتم.
از همان شب آن قدر پایم درد گرفت که دویدن که هیچ حتی راه رفتن هم
برایم سخت شده بود!
روز مسابقه رسید و من به خاطر پادرد نتوانستم در مسابقه شرکت کنم!
اما مهدی شرکت کرد و اول شد!

زیاده رو نباشیم
کم کاری هم که خوب نیست

نه بیشتر و نه کمتر
این جوری خیلی عالی است

امام حسن عسکری علیه السلام:

عَلَيْكَ بِالْأَقْتِصَادِ

میانه رو باش (نه زیاده روی کن نه کوتاهی)

موسوعه امام حسن عسکری علیه السلام، ص ۱۹۰

۲۵

ما کار خودمان را
می‌کنیم!

پیرمردی از کنار زمینی می‌گذشت.
دو نفر را در آن جا دید که مشغول کار بودند.
یکی از آن‌ها با کلنگ و بیل گودالی را می‌گند و بعد کمی جلوتر می‌رفت و
گودال بعدی را می‌گند و ...

نفر دوم هم از پشت سراو می‌آمد و گودال‌ها را یکی یکی پُرمی‌کرد!
پیرمرد با تعجب به آن‌ها نگاه کرد و از آن‌ها پرسید: چه کار می‌کنید؟ من که از
کارتان سردر نمی‌آورم.

یکی از آن‌ها گفت: ما سه نفر بودیم. یکی گودال می‌گند. نفر دوم درخت می‌کاشت و
نفر سوم گودال را پُرمی‌کرد.

امروز نفر دوم نیامده است ما هم معطل او نشديم و داريم کاري خودمان را می‌کنیم!
پیرمرد گفت: بی‌خودی خودتان را خسته کرده‌اید و یک
ريال هم، صاحب باعث به
شما نمی‌دهد!

آن دو نفر اخم کردند
و گفتند: نخیر! شما
نمی‌فهمی! هرگز باید
وظیفه خودش را انجام دهد!
چند لحظه بعد صاحب باعث آمد
و آن دو کارگر بی‌فکر را بیرون
کرد!

٩

نادانی دشمن ماست
دشمنی اش زیاد است
باید با آن بجنگیم
سلاح ما سواد است

امام حسن عسکری علیه السلام:

الْجَهْلُ خَصْمٌ

نادانی، دشمن است.

موسوعه امام حسن عسکری علیه السلام، ص ٤١٤

شیرینی بدون شادی!

نادر با یک جعبه شیرینی وارد کلاس شد. همه‌ی بچه‌ها شروع کردند به دست زدن و شعرخواندن: تولّد تولّد تولّدت مبارک ...

نادر، در جعبه را باز کرد و جلوی تک تک بچه‌ها گرفت.

همه‌ی بچه‌ها خوشحال بودند به جز حامد که طفلکی از چهره اش معلوم بود که خیلی غمگین است اما به سختی خود را نشان می‌داد. نادر وقتی کنار او رسید جعبه‌ی شیرینی را جلویش گرفت و گفت: چیزی شده؟

حامد، چشم‌هایش پراز اشک شد و گفت: پدرم چند روز است که در بیمارستان بستری شده است.

حالش خیلی بد است. همه نگران او هستیم!

نادر دست دورگردن او و داشت و گفت: ببخشید نمی‌دانستم! و بعد به بچه‌ها گفت: بچه‌ها! پدر حامد حالش خوب نیست همگی برای سلامتی اش دعا کنیم

بچه‌های کلاس به جای دست زدن و شعرخواندن و شادی کردن، برای پدر حامد دعا کردند.

حامد از همدردی بچه‌ها خوشحال شد و گفت: شما خیلی دوستان خوبی هستید. از همه‌ی شما ممنونم.

۱۰

دوست تو غمگین شده
شادی نکن کنارش

حرفی بزن برایش
تا این که باشی یارش

امام حسن عسکری علیه السلام :

لَيْسَ مِنَ الْأَدَبِ، إِلْهَارُ الْفَرَحِ عِنْدَ الْمَحْزُونِ

شادی کردن در نزد آدم غمگین، دور
از ادب است.

موسوعه امام حسن عسکری علیه السلام ، ص ٤١٢

سخنی با بزرگترها

چهارده معصوم، چهارده ستاره‌اند؛

ستارگانی درخشان و تماشایی در آسمان زندگی ما؛
این عزیزان که بهترین الگوهای زندگی ما هستند تمام رفتارهایشان زیبا و دیدنی بود و تمام سخنهایشان شیرین و شنیدنی است.

از میان هزاران حدیث و سخن زیبایی که از آن‌ها به یادگار مانده است؛ هفتاد حدیث انتخاب کرده‌ایم. از هر معصوم، پنج حدیث؛ و آن را با «دوییت شعر» و «قصه‌ای کوتاه» همراه کرده‌ایم.

حدیث‌های انتخاب شده درباره موضوعات گوناگون است. موضوعاتی که از کودکی تا بزرگی همیشه با آن‌ها سر و کار داریم.

بدون شک اگر فرزندان ما از کودکی با این گوهرهای ناب و کلیدهای طلایی زندگی‌ساز آشنا باشند در بزرگی از آن‌ها بهره‌های فراوانی خواهند برد.

امیدواریم کودکان عزیزان خواندن این مجموعه که سرشار از گل‌های خوشبو و تماشایی است، لذت ببرند.

سید محمد مهاجرانی